

De kerkuil binnenstebuiten

Het verhaal van 101 kerkuilen

Deze bijdrage geeft het chronologisch relaas weer van het dispersiegedrag van een denkbeeldig 'broedsel van 101 kerkuilen' in Engeland die allen met succes het nest hadden verlaten. Hun verdere levensloop werd opgevolgd. Het is een verhaal geworden van tien kleine negers.

Dag 6 tot dag 30 (zomer)

De meeste van de 101 kerkuilen die werden opgevolgd, verlaten in deze periode het nest. Na slechts zes dagen verdrinkt het eerste slachtoffer dicht bij de nestruimte (6d./<1 km). Een andere kerkuil verlaat bijna onmiddellijk z'n omgeving en wordt dood teruggevonden dertien kilometer verder (10d). Ook een andere kerkuil sterft (20d/3km). Twee anderen sterven in de prikkeldraad (10d/<1km, 21d/<1km). Nog twee anderen verdrinken dicht bij het nest (24d/<1km, 30d/<1km) en één stikt door een scherp been (21d/<1km). Drie kerkuilen sterven langs lokale wegen (11d/2km, 17d/2km, 25d/5km). Eén sterft door een predator (25d/<1km) en een andere kerkuil raakt vast in een gebouw (27d/<1 km). De rest zijn nog altijd onervaren, pas onafhankelijk van hun ouders en beginnen zich pas te verspreiden.

Achtentachtig kerkuilen overleven deze eerste periode.

Dag 31 tot dag 60 (late zomer)

Vier kerkuilen vinden hun dood langs landelijke wegen, drie van deze slachtoffers hadden zich reeds verspreid in de omgeving en moeten zeker reeds verschillende hoofdwegen met succes hebben gekruist alvorens ze werden gedood (35d/1km, 43d/8 km, 55d/4 km, 60d/7km). Eén kerkuil sterft dicht bij het nest door toedoen van een predator (38d/<1km). Eén kerkuil moet direct na het uitvliegen uit z'n omgeving weggetrokken zijn (57d/11km) en was het eerste slachtoffer langs een hoofdweg. Nu hebben alle 101 kerkuilen het nest verlaten, sommigen zijn nog onervaren maar de meesten zijn nu onafhankelijk van de adulten en trekken de wijde wereld in.

Tweëntachtig kerkuilen zijn nog in leven.

Dag 61 tot dag 90 (vroege herfst)

Tot onze verrassing vertoeven er nog steeds vier kerkuilen op minder dan één kilometer van de broedruimte, twee kerkuilen vliegen in de prikkeldraad (62d/<1km, 62d/<1km), twee sterven van ontbering (71d/<1km) en één verongelukt langs een landelijke weg (88d/<1km). Eén kerkuil sterft door aanrijding met een trein (64d/1km). Nog twee andere worden verkeersslachtoffers langs lokale wegen, één ervan wordt gevonden op slechts enkele kilometers van de nestplaats (69d/3 km) maar de andere was reeds een flink eind verder getrokken en moet reeds verschillende andere wegen hebben overgestoken vooraleer hij werd gedood (72d/23km). Een andere kerkuil verdrinkt in een veedrinkbak nadat hij reeds een gelijkaardige afstand had overbrugd (90d/21km). Vier vogels die erin geslaagd zijn om niet in prikkeldraad te vliegen, te verdrinken of te verongelukken langs lokale wegen, worden toch gedood door aanrijdingen langs hoofdwegen (76d/9km, 81d/30km, 82d/1 km, 88d/12km). Momenteel zijn alle 101 kerkuilen bijna zeker onafhankelijk en de meesten zijn reeds weggetrokken van hun broedlocatie, 31 kerkuilen zijn reeds dood !

Zeventig kerkuilen vliegen nog vrij rond.

Dag 91 tot dag 120 (herfst)

Twee kerkuilen zijn nog steeds relatief dicht bij hun ouderlijke nestplaats zelfs nadat ze al enkele maanden het nest hebben verlaten. Een kerkuil sterft nadat hij vast zat in een gebouw (99d/2km) en een ander sterft langs een hoofdweg vlakbij de broedlocatie (106d/<1km). Twee kerkuilen worden het slachtoffer van het verkeer op landelijke wegen (118d/8km, 110d/12km) en de rest zijn slachtoffers, gevonden op hoofdwegen (109d/13km, 113d/30km, 120d/4km). We zijn nu ongeveer halweg de periode waarin de kerkuilen zich verspreiden.

Tweënzestig kerkuilen houden nog stand.

Dag 121 tot dag 150 (late herfst)

We zijn momenteel beland op het einde van de verspreidingsperiode van de jonge kerkuilen en weinig vogels zijn nog in de omgeving van hun nest. Eén kerkuil verdrinkt nabij z'n broedlocatie (121d/<1km). Ook een andere kerkuil verdrinkt (145d/13 km) en nog een andere raakt vast in prikkeldraad en sterft (129d/7km). Vijf kerkuilen die erin geslaagd waren om niet te verdrinken, in prikkeldraad te vliegen, verliezen toch de strijd : ze worden verkeersslachtoffers langs diverse hoofdwegen in de omgeving (127d/17km, 129d/11km, 145d/34km, 146d/7km, 147d/13km).

Vierenvijftig kerkuilen weten nog te overleven.

Dag 151 tot dag 180 (vroeg winter)

De verspreidingsperiode loopt ten einde en sommige kerkuilen hebben reeds een stek gevonden. Toch is er een kerkuil die nog steeds nabij de broedplaats vertoeft maar jammergenoeg het slachtoffer wordt van het verkeer langs een buurtweg (152d/<1km). Ook een andere soortgenoot wordt een slachtoffer van het lokale verkeer (167d/7km) een andere sterft van ontbering (179d/13km). Vijf andere zijn het slachtoffer van het wegverkeer langs hoofdwegen (159d/6km, 159d/12km, 161d/33km, 165d/19km, 172d/10km). Meer dan de helft van 101 jonge kerkuilen zijn momenteel dood.

Zesenvertig kerkuilen zijn nog in leven.

Dag 181 tot dag 270 (winter en de vroeg lente)

Gedurende deze lange periode (90 dagen) zijn de meeste vogels sedentair maar kunnen toch nog vijf km rondzwerfen van hun hoofdvoestplaats in een poging om de winter door te komen. Eén kerkuil wordt geschoten (205d/17km), vijf kerkuilen vinden de dood langs lokale wegen (217d/4km, 218d/10km, 256d/9km, 257d/1km, 258d/5km) en tien langs hoofdwegen (190/15km, 210d/17km, 215d/10km, 229d/10km, 230d/17km, 230d/33km, 237d/16km, 246d/14km, 249d/33km, 258d/8km).

Dertig kerkuilen leven nog.

Dag 271 tot dag 365 (lente en vroeg zomer)

In deze periode hebben de meeste vogels waarschijnlijk reeds een partner gevonden en hun foerageergebied wordt beperkter wanneer de baltsperiode start. Ongelooflijk maar waar, één kerkuil is nog steeds nabij de broedplaats maar sterft helaas (280d/<1km). Jammergenoeg kiezen velen een locatie in de omgeving van drukke wegen en vallen hierdoor slachtoffer van het verkeer (280d/5km, 283d/25km, 289d/10km, 289d/10km, 300d/9km, 340d/12km, 358d/10km) en één sterft langs een buurtweg (333d/39km). Tachtig kerkuilen halen hun eerste verjaardag niet !

Eénentwintig kerkuilen zijn nog in leven wanneer ze het tweede levensjaar aanvatten.

Dag 366 tot dag 730 (tweede kalenderjaar)

Eens het broedseizoen achter de rug is, verruimen ze hun jachtgebied met het gekende resultaat. Langs verschillende hoofdwegen vallen er zeven slachtoffers (396 d./20 km, 430 d./ 4 km, 433 d./18 km, 450 d./ 17 km, 551 d/ 18 km, 583 d/19 km, 724 d./4 km), vier slachtoffers overlijden langs secundaire wegen (475d/12km, 483d/1km, 567d/8km, 645d/21km), één verhongert (590d/8km) en één vliegt in prikkeldraad (625d/6km).

Acht kerkuilen zijn nog in leven en gaan hun derde levensjaar in.

Dag 731 tot dag 1095 (derde kalenderjaar)

Ondanks hun ervaringen sterven er nog kerkuilen aan dezelfde oorzaken als de rest van 'het broedsel'. Twee sterven langs 'nationale' wegen (767 d./3 km, 1015 d./17 km), twee langs buurtwegen (819 d./ 5 km), 974 d./ 9 km), één stierf nadat hij in prikkeldraad vloog.

Er leven nog **drie** kerkuilen, zij worden de veteranen.

Dag 1096 en verder (vierde kalenderjaar en ouder)

De laatste drie vogels werden allen gevonden op een relatief korte afstand van de plaats waar ze werden geboren. Eén kerkuil stierf kort na z'n derde verjaardag op een hoofdweg (3 km), de tweede werd gepredeerd op vijfjarige leeftijd (7 km), de laatste stierf langs een buurtweg tijdens z'n zesde levensjaar (2 km).

Dit is een vrije vertaling van het artikel 'The Brood of 101' (www.barnowltrust.org.uk)